

NORGES HØYESTERETT

Den 23. november 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Webster og Noer i

HR-2015-02327-U, (sak nr. 2015/2002), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Kenneth Jøranli)

mot

B

C

D

E

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) F (kona) døde 6. desember 2014. Hun var gjenlevende ektefelle etter G (mannen), som døde 21. november 2007. De to ektefellene hadde felleseie. Da mannen døde, overtok kona dødsboet i uskifte.
- (2) F etterlot seg en livsarving, sønnen A. Mannen, G, hadde på sin side ingen livsarvinger. I henhold til gjensidig testament av 9. mars 2007 skulle arven etter mannen gå til konas fire barnebarn (sønnen As barn) "så langt loven tillater, med lik part på hver".
- (3) I 2011 fikk de fire barnebarna utbetalt 300 000 kroner hver som forskudd på arv. Utbetalingene ble ansett som et delvis oppgjør etter mannen. Det ble ikke samtidig gitt forskudd på arv etter kona, og uskifteboet bestod fortsatt.
- (4) Offentlig skifte ble åpnet 14. januar 2015, etter krav fra to av barnebarna.
- (5) Nordhordland tingrett avsa utlodningskjennelse 4. juni 2015. Ved utlodningen la tingretten til

grunn at boet skulle deles med en halvpart til sønnen A, mens de fire barnebarna hver fikk en fjerdedel av boets andre halvpart.

- (6) A anket til Gulating lagmannsrett, som avsa kjennelse 15. september 2015 med slik slutning:
- "1. Anken forkastes.
2. Sakskostnader tilkjennes ikke."
- (7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens lovforståelse og saksbehandling. Det er hovedsakelig gjort gjeldende at det må tas hensyn til forskuddet som testamentsarvingene har mottatt ved utlodningen. Barnebarna har med lagmannsrettens resultat fått mer enn halvparten av boet, noe som er uriktig. Når det foretas utbetalinger etter arveloven § 24 uten at en arving har mottatt arv, skal dette gå til fradrag i den arv som vedkommende arvinger senere har krav på. Dette følger direkte av arveloven § 26 tredje ledd. Måten skiftet er gjort på, viser også at det ikke er gjennomført en forsvarlig bobehandling.
- (8) B *mfl.* har hovedsakelig gjort gjeldende at utlodningen er riktig, og at de forholder seg til tingrettens og lagmannsrettens avgjørelser.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* har kompetanse til å prøve lagmannsrettens lovtolking og saksbehandling, jf. tvisteloven § 30-6.
- (10) Bobeholdningen ved konas død var netto 1 465 840 kroner. Ved utlodningskjennelsen ble summen delt på to. Sønnen fikk 732 921 kroner, og de fire testamentsarvingene fikk 183 230 kroner hver.
- (11) Det fulgte som nevnt av det gjensidige testamentet mellom ektefellene at dersom mannen døde først, skulle konas fire barnebarn arve ham, men slik at kona skulle ha rett til å sitte i uskifte. For øvrig var det ikke gitt bestemmelser om hva som skulle skje med arven, og etter loven ville arven etter kona da gå til sønnen hennes.
- (12) Barnebarna fikk i 2011 til sammen 1 200 000 kroner i forskudd på arv etter mannen, uten at arvingen etter kona fikk noe arveforskudd. Spørsmålet er om dette skal hensyntas ved utlodningskjennelsen, med andre ord hvordan fordelingen av arvemidlene skal skje når det er foretatt delvis skifte fra uskifteboet mens lengstlevende lever, men det fortsatt er deler av boet som er beholdt uskiftet til lengstlevendes død.
- (13) Utgangspunktet etter arveloven § 26 første ledd jf. § 6 fjerde ledd, er at boet skal deles med en halvpart på hver av de to grupper arvinger når en lengstlevende som har sittet i uskiftet bo med felleseiemidler, dør. Arveloven § 26 tredje ledd lyder:
- "Er det gjennomført delvis arveoppgjør etter førstavdøde ektemake, skal det takast omsyn til det ved utrekninga av det partshøvet som blir lagt til grunn for skiftet."**
- (14) Lagmannsretten har tatt utgangspunkt i at arveforskuddet som ble utbetalt fra førstavdødes andel av uskifteboet, ikke gir krav på avkortning av arv til testamentsarvingene nå, og at sønnen følgelig ikke har krav på å bli tilgodesett med mer enn halvparten av boet.
- (15) Dette er ikke i tråd med retningslinjene i arveloven § 26 tredje ledd. Det følger av bestemmelsen at dersom det er foretatt delvis arveoppgjør etter førstavdøde, skal det tas hensyn til dette ved arvefordelingen.

- (16) Kjennelsen må derfor oppheves.
- (17) Ankende part har krevd dekning av sakskostnader. Kostnader tilkjennes og settes til 4 000 kroner.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

- 1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves.
- 2. I sakskostnader for Høyesterett betaler B, C, D og E en for alle og alle for en 4 000 – firetusen – kroner til A innen 2 – to – uker etter forkynnelsen av denne kjennelsen.

Bergljot Webster
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: